

Vedlegg til løpenr. 208759/2021, saksnr. 2021/14714

Klassering: A10
Gradering:
Dato: 14.09.2021

Forslag til:

Høringsuttalelse fra Fredrikstad kommune til forslag til endringer i barnehageloven og ny økonomiforskrift

Kunnskapsdepartementet (KD) har sendt på høring forslag som innebærer at det innføres et krav om regnskapsmessig skille mellom hver godkjent barnehage som inngår i samme rettssubjekt. Forslagene inneholder flere elementer som sammen skal gi et godt grunnlag for å føre effektivt og tilfredsstillende tilsyn med de private barnehagenes bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Kravene til adskilte regnskap, forbud mot annen virksomhet, regulering av overskuddslikviditet og kravene i økonomiforskriften (forskrift 30. november 2012 nr 1108 om regnskapsplikt for godkjente ikke-kommunale barnehager) skal samlet ivareta formålet.

Fredrikstad kommune støtter KD sitt forslag til lovendring i barnehageloven og ny økonomiforskrift slik det framkommer av høringsnotatet. Forslaget om økonomisk skille for hver barnehage vil være avgjørende for å kunne vurdere hver enkelt barnehages økonomi, og dermed konkludere om barnehagelovens intensjon om at tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna til gode, og slik at effektive økonomiske tilsyn skal kunne gjennomføres.

Fredrikstad kommunes ankepunkt til forslaget er at barnehageloven §21–23 fortsatt mangler tydelige avklaringer om når tilskudd og foreldrebetaling kan regnes/regnes ikke å ha kommet barna til gode. Uten dette på plass vil et regnskapsmessig skille alene ha begrenset nytte for bruk i økonomisk tilsyn og for å kreve eventuell tilbakebetaling av tilskudd. Det vil også fortsatt være utfordrende å vurdere hva ordet «vesentlig» i praksis betyr i §23, 3 ledd: «Barnehagen skal ikke ha vesentlig lavere personalkostnad per heltidsplass enn det som er vanlig i tilsvarende kommunale barnehager». Fredrikstad kommune anbefaler at departementet gir veiledning til hvordan dette skal forstås.

Slik regelverket framstår er det fortsatt lagt opp til skjønn til de som gjennomfører økonomisk tilsyn.

Fredrikstad kommune oppfordrer KD til å foreslå endringer i regelverket slik at det blir tydeligere hvordan man kan konkludere med at tilskudd og foreldrebetaling ikke har kommet barna til gode og derfor skal tilbakebetales til kommunene. Tydeligere regelverk vil gjøre det enklere å gjennomføre tilsyn, og for de private barnehagene å rette seg etter loven.

Små barnehager

KD mener at kravet om regnskapsmessig skille mellom barnehager i samme rettssubjekt, mellom barnehagedriften og annen virksomhet, ikke bør gjelde for de minste barnehagene.

KD mener det kan være hensiktsmessig å sette grensen slik at den tilsvarer barnehager som er så små at de i dag ikke har revisjonsplikt etter økonomiforskriften § 3. Kravet vil dermed ikke gjelde for barnehageeiere som, sammen med nærstående eller selskap i samme konsern som eier, bare har ordinære barnehager med til sammen færre enn tjue barn eller bare familiebarnehager med til sammen færre enn ti barn.

Fredrikstad kommune støtter KD sitt forslaget til endring når det gjelder unntak for små barnehager. I tillegg mener Fredrikstad kommune at barnehager med færre enn ti barn bør unntas fra regnskapsmessig skille og revisjonsplikten.

Et pålegg om revisjonsplikt for de minste barnehagene vil øke arbeidsmengde og kostnaden for barnehagen. En revisjonsberetning gir ingen garanti for at regnskapet er korrekt.

Tilleggsvirksomheter i samme rettssubjekt som barnehage

KD foreslår at det innføres en ny bestemmelse som fastsetter at barnehageeier ikke kan drive eller eie annen virksomhet enn godkjent barnehagedrift i samme rettssubjekt som det drives barnehage, se forslag til § 23 a i høringsnotatet.

Hvis det blir innført et forbud mot å drive annen virksomhet i samme rettssubjekt som barnehagevirksomheten, kan det være behov for å gjøre unntak for noen typer virksomheter. KD mener at det bør gis en forskriftshjemmel, slik at departementet kan regulere i forskrift hvilke andre virksomheter det eventuelt skal være tillatt å drive, hvordan barnehagen skal bruke et eventuelt overskudd fra annen virksomhet og krav til regnskap, revisjon, rapportering og dokumentasjon. KD presiserer at det bare er aktiviteter som ligger tett opp til den godkjente barnehageaktiviteten som bør være tillatt som tilleggsvirksomhet. KD mener det er krevende å vurdere hva som skal være å regne som tilleggsaktivitet etter barnehageloven. KD ber om høringsinstansenes innspill om hvilke konkrete aktiviteter dette bør være.

Fredrikstad kommune er enig i at visse beslektede tilleggsvirksomheter til barnehagevirksomhet bør kunne inngå i samme rettssubjekt som barnehagene, men det er krevende å forslå hvilke type virksomheter dette bør være.

Aktuelle virksomheter som kan tilknyttes barnehagevirksomhet kan være:

- Vaktmester- og renholdstjenester
- Kort- og langtidsutleie av ledige barnehagelokaler
- Utleie av barnehagebemanning
- Transport
- Mattilberedning og -leveranser

De private barnehagene får tilskudd per heltidsplass per telletidspunkt. Barnetallene og dermed tilskuddene vil, både på kort og lang sikt, endre seg. Det kan da være hensiktsmessig at en virksomhet i samme rettssubjekt, som har underliggende private barnehager, kan leie ut eventuell ledig kapasitet hva gjelder barnehagebemanning og -lokaler for en periode. En tilleggsvirksomhet som håndterer rettssubjektets ledige barnehagekapasitet bør være unntak fra forbudet. Regnskapet for denne tilleggsvirksomheten bør være adskilt fra tilskuddsberettiget barnehagevirksomhet.

Overgangsperiode

De private barnehagene vil ha behov for tid til å tilpasse seg reguleringene som foreslås i dette høringsnotatet. Samtidig vil reglene være av stor betydning for en gjennomføring av det økonomiske tilsynet med private barnehager. Utdanningsdirektoratet overtar denne oppgaven fra 1. januar 2022. Departementet foreslår en overgangsperiode på ett år. Departementet ber om høringsinstansenes innspill på hvor lang overgangsperioden bør være.

Fredrikstad kommune støtter KD sitt forslag om en overgangsperiode på ett år og har ingen kommentarer utover dette.